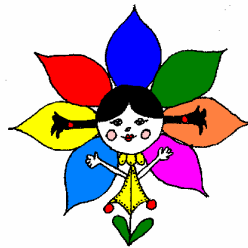

Salgótarjáni Összevont Óvoda
Helyi Pedagógiai Program

**Hétszínvirág Tagóvoda
nevelési sajátosságai**

1.2. Helyzetelemzés

Az intézmény 1949 óta működik óvodaként.

A város központjában, hátrányos környezetben található. Jelenleg két csoportban folyik nevelő-oktató munka.

A csoportszobák tágasak, esztétikusak, a gyermekek számára megfelelően berendezettek.

Torna és mozgásfejlesztő eszközökkel gazdagon felszerelt tornaterem, igényesen kialakított vizuális műhely elégíti ki a gyermekek igényeit.

Biztosítottak a speciális fejlesztő feladatok (logopédia, fejlesztő pedagógia) elvégzéséhez szükséges külön helyiségek.

A kollektíva számára ízlésesen, kulturáltan kialakított öltöző, étkező biztosítja az otthonosság érzését.

Az udvar nagy, tágas területen helyezkedik el, mozgásfejlesztő játékokkal felszerelve.

A Dolinka közelsége ideális lehetőséget biztosít a kirándulásokra, a természeti ismeretek fejlesztésére, gyermekeink számára.

Sajnos az óvoda épületének külső állaga romlik.

Belső tárgyi feltételeink azonban sokat javultak:

- Az Önkormányzat által beadott, sikeres IPR pályázat segítségével.
- A TÁMOP 3.1.7-11/2 sikeres pályázat megvalósításával.
- Egyéb forrásokból - Polgármesteri Hivatal ajándéka, költségvetés, szülői támogatások, pályázatok.
- Óvodánk is tagja lett a Pannon, Flotta programjának, amivel telefon költséget takarítottunk meg.

Folyamatosan törekszünk eszközeink bővítésére, pályázatok nyomon követésére.

Az óvodai teendőket, a gyermekek nevelését, gondozását négy fő óvodapedagógus és két fő dajka látja el. Az óvodatitkár másik tagóvodával megosztva végzi el feladatát. Karbantartónk a Költségvetési Intézmények Gazdasági Szolgálatának állományába tartozik.

Az utazópedagógusok (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus) heti egy alkalommal látják el feladatukat.

Az intézmény valamennyi dolgozójának belső igényévé vált az önművelés, nyitottak, befogadóak vagyunk az újra.

Az elmúlt nevelési években több, a gyermekek és az intézmény céljait szolgáló és segítő továbbképzésen vettünk részt. A Salgótarjáni Összevont Óvoda szervezésében belső szakmai munkaközösségeken, és külső előadó által megtartott előadásokon, továbbképzéseken.

A megszerzett ismeret, tudás megosztását, és a gyakorlatban való alkalmazását fontosnak és elengedhetetlennek tartjuk, mert ez segít hozzá szakmai fejlődésünkhöz és alakít ki egy normát.

A nevelőtestület tagjai szakképzettek.

- Négy fő rendelkezik szakvizsgával.
- Egy fő fejlesztőpedagógusi képesítést szerzett.
- A két fő dajka szakképesítéssel rendelkezik, minden második évben ismereteiket újítyják és bővítik a városi munkaközösségi továbbképzéseken.

A keretprogramban meghatározottakon túl, a továbbiakban helyi sajátosságainkat emeljük ki.

2. Pedagógiai Program

A Helyi Komplex Prevenációs Óvodai Program épít a hazai tradicionális nevelési értékekre (*Óvodai Nevelés Országos Alapprogram gyermekkép - óvodakép*) ötvözve azokat a korszerű fejlődés és nevelés-lélektani, gyógypedagógiai eredményekkel.

- Átlagos, hátrányos szociális környezetből jövő gyermekek számára készült.
- A 3 - 7 éves korú gyermek alapvető megnyilvánulásaira, életkori sajátosságaiból eredő játékosagra, nagyfokú **mozgásigényre**, kommunikációs igényre alapozva szervezzük a fő nevelési területeken végzendő pedagógiai és pszichológiai feladatokat.
- A gyermek egyéni és életkori sajátosságainak, **eltérő fejlődési ütemének** szem előtt tartásával biztosítjuk az egyéni, **differenciált bánásmód** elvének érvényesülését.
- Elhivatottságot érzünk a gyermek **önmagához képest** való fejlesztéséhez.
- Programunkban lehetőséget biztosítunk a sajátos nevelési igényű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nevelésére, szocializációjának elősegítésére.
- Figyelembe vesszük a napi életszervezésnél a gyermek aktuális állapotát, **szükségleteit**, érdeklődését és ezek kielégítésére indirekt, a gyermeki aktivitást biztosító módszereket alkalmazunk.
- A program fő törekvése, hogy a tanulási képességek célzott fejlesztésével minden gyermeket **lehetőségeihez mérten** felkészítsünk a zökkenőmentes iskolakezdésre, az iskolai beilleszkedésre.

2.1. Célrendszerünk

Alapvető céljaink:

- Az egészséges életvitel **megalapozása**
- Rendelkezzen azokkal az elemi ismeretekkel, amelyek képessé teszik őt a környezetében való eligazodásra, gondolatai, élményei, tapasztalatai megfogalmazására, közlésére, kiemelt figyelmet fordítva a szókincsbővítésre, beszédértés fejlesztésére.

Speciális céljaink:

- A motoros képességek differenciált fejlesztésével az érzelmi, a szociális és az értelmi képesség fejlődésének pozitív irányú befolyásolása.
- A szociális hátrányokból eredő esélyegyenlőtlenség csökkentése a családdal együtt:
 - Az egészség kultúra, egészségvédelem,
 - A környezettel való harmonikus együttélés,
 - Környezettudatos magatartás kialakítása, fejlesztése,
 - Az együttélés szabályainak megalapozása, elfogadása, gyakorlása,
- A cigány kultúra hagyományainak megismerésével identitásuk elfogadása.

- A kiemelkedő képességeik gondozása, fejlesztése, (zene, ábrázolás, tánc).
- Intézményünk részt vesz a TÁMOP 3.1.7. Referencia intézmények országos hálózatának kialakítása című pályázaton.
- Az EDUCATIO Szolgáltatói kosarába két jó gyakorlatot töltöttünk fel.
- Tagjai vagyunk az országos Vöröskereszt Bázisóvoda hálózatnak.

2.4. Pedagógiai alapelveink

- A tevékenységek **komplex** módon érvényesülnek a testi - lelki - szellemi egészség **tudatos fejlesztésében**.
- A gyermek **egészséges lesz testileg**, ha
 - kedvére mozoghat,
 - motorikusan fejlett.
- A gyermek **egészséges lesz lelkileg**, ha
 - elfogad másokat, mert őt is elfogadják.
- A gyermek **egészséges lesz szellemileg**, ha
 - kezdeményező, tevékeny, mert módja van próbálkozni,
 - könnyen kommunikál, gondolatait mások számára érthetően fogalmazza meg, mert anyanyelvén szívesen, gazdag szókinccsel beszél,
 - eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él.

3.1. Egészséges életmód kialakítása

Mozgásfejlesztés

Célunk:

- A gyermek fizikai, testi képessége fejlődést mutasson.
- A fizikai aktivitáson keresztül a szellemi aktivitás előkészítése.
- A sikeres mozgásos feladatmegoldások eredményeként az önértékelés és önbizalom növekedése.
- A mozgás, a testséma, az észleléshez kapcsolódó kifejezések épüljenek be a gyermek aktív szókincsébe.

Főfeladatunk:

- Nagy és finommozgások, testséma fejlesztése
- Fizikális erőnlét, állóképesség fejlesztése
- Egyensúlyfejlesztés
- Kezesség fejlesztése, dominancia erősítése
- Szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése
- Ritmusérzék fejlesztése
- Percepció fejlesztése
- Pantomimika fejlesztése- testséma és emocionalitás fejlesztése
- Probléma megoldások erősítése a mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal
- A mozgással kapcsolatos és a mozgáshoz kapcsolható szókészlet fejlesztése

Mozgásfejlesztés tartalmi feladatai:

- **Nagymozgások** fejlesztése, pontosítása, finomítása. Tempójának, ritmusának, irányának egyre tudatosabb kontrolljának kifejllesztése:
 - Egyensúlyfejlesztés.
 - Szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése.
 - Finommotorika fejlesztése, mind az írómozgáshoz szükséges differenciált és koordinált izomműködés, mind a szem-kéz koordinációjának kialakításán keresztül.
- **Testséma fejlesztés**

A testrészek ismerete:

- **önmaga felismerése** és azonosítása jellegzetes külső tulajdonságainak megtanulásával
- a **testrészek differenciált megismerése**, a testrészekkel végzett mozgásokon keresztül,
- **meghatározott testrészekre koncentráció.**

A test koordinációjának személyi zónájának alakítása:

- az **oldalosság** alakítása, a test alap koordinátáinak –függőleges - vízszintes - elülső-hátulsó zónáinak kialakítása.

Testfogalom:

- a testrészek, a test és testrészek funkcióinak tudatos ismerete.

- **Észlelésfejlesztés**

Látásfejlesztés:

- a szemmozgás tudatos kontrolljának kialakítása, erősítése, mozgó tárgyak követése,
- a szem fixációs működésének erősítése,
- vizuális zártság-egészlegesség észlelésének alakítása,
- vizuális időrendiség felismertetése, képeken elmesélt történetek kirakása,
- vizuális ritmus,
- vizuális helyzet, pozíció felismertetése,
- vizuális memória fejlesztése.

Alakítás és formaállandóság fejlesztése:

- alak-forma, méret motoros kialakítása,
- különböző tárgyak, alakok, formák, méretek felismertetése,
- adott vizuális minta kirakása,
- minták rajzolása, festése.

Tapintásos észlelésfejlesztés:

- alapvető gyurmázási technikák megtanítása,
- különböző formák, méretek alakítása minta után,
- ritmikus sorminta készítése,
- taktilis csatorna fejlesztése.

Mozgásos észlelés fejlesztése

Térpercepció - térbeli viszonyok fejlesztése:

- alapvető téri irányok megismerése saját testrészeinek közvetítésével,
- térbeli irányok, viszonyok megismertetése.

Hallási észlelés fejlesztése:

- hangzási analízis-szintézis fejlesztése.

Keresztcsatornák fejlesztése:

- látási-tapintási interszenzoros működés fejlesztése,

- látási-hallási interszenzoros működés fejlesztése,
- látási-mozgási interszenzoros működés fejlesztése,
- hallási-tapintási interszenzoros működés fejlesztése,
- szem-kéz koordináció fejlesztése.

- **Verbális fejlesztés**

Tárgyak, eszközök, irányok, méretek, színek, cselekvések, testrészek, helyzetek, mozgások, stb. pontos és gyakori megnevezésével szókincsbővítés.

Alapelvünk:

- A gyermek jó közérzettel, jó hangulatban (*érzelmileg motiválva*) vegyen részt a mozgásos feladatokban.
- Minél többoldalú élménytapszalat átélésére adjunk lehetőséget

Gondozás:

- A helyes higiéniai szokások kialakítása.

3.2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Ünnepek, ünnepélyek

Ünnep megnevezése	Ideje	Célja	Megvalósítása
Dióverés	Október	Környezettudatos nevelés, hagyományápolás, mozgásfejlesztés	Az óvoda udvarán lévő diófa termésének begyűjtése, kóstolása, mézes dió és diós gyümölcssaláta készítése
Állatok Világnapja	Október	Környezettudatosság alakítása, érzelmi nevelés mozgásfejlesztés,	Kiránduláson ismerkedés az állatokkal, ismeretterjesztő anyagok (képek) elhelyezése az információs falakon
Advent	November vége	Érzelmi nevelés, hagyományápolás ráhangolódás a karácsonyi ünnepekre	Műhelymunka szülőkkal, közös gyertyagyújtás az adventi koszorúkon
Mikulás	December	Érzelmi nevelés, hagyományápolás	Ajándékozás örömeinek átélése, közös ünneplés a családokkal, iskolával
Karácsony	December	Érzelmi nevelés, hagyományápolás Kapcsolattartás a körzeti általános iskolával, óvoda-iskola átmenet elősegítése	Közös ünneplés a családokkal az óvodában, karácsonyi műsorokon való részvétel

Farsang	Február	Érzelmi nevelés, hagyományápolás mozgásfejlesztés,	Munka délelőtt a szülőkkel, Farsangi bál megrendezése a családokkal együtt (jelmezes felvonulás, tréfás családi vetélkedő, óvodások műsora)
1848-as megemlékezés	Március	Hagyományápolás Kapcsolattartás a körzeti általános iskolával, óvoda-iskola átmenet elősegítése	A Petőfi S. Tagiskola felkeresése (Petőfi mellszobor és plasztika megtekintése, zászlóink elhelyezése, közös verselés, éneklés) ismeretterjesztő anyagok (képek) elhelyezése az információs falakon
Víz Világnapja	Március	Környezettudatos nevelés, mozgásfejlesztés	Túra a szülőkkel - vízzel kapcsolatos helyszínekre ismeretterjesztő anyagok elhelyezése az információs falakon
Húsvét	Április	Érzelmi nevelés, hagyományápolás	Műhelymunka családokkal közösen, csoportok díszítése, jelképek készítése
Föld Napja	Április	Környezettudatos nevelés, mozgásfejlesztés	Túra szülőkkel a környező tájakra ismeretterjesztő anyagok (képek) elhelyezése az információs falakon
Májusfadíszítés	Április	Hagyományápolás mozgásfejlesztés,	Az óvodában szülőkkel közös májusfadíszítés
Anyák napja	Május első vasárnapja	Érzelmi nevelés, hagyományápolás	A csoportokban az édesanyák és nagymamák megajándékozása (műsorral, gyermek által készített ajándékkal)
Madarak, fák napja	Május	Környezettudatos nevelés, Kognitív fejlesztés mozgásfejlesztés,	Kiránduláson madármegfigyelés, ismeretterjesztő anyagok (képek) elhelyezése az információs falakon
Gyermekhét	Május utolsó hete	Érzelmi nevelés, hagyományápolás mozgásfejlesztés,	Programsorozat a családok bevonásával (kirándulás, sportnap, szalonnasütés, rajzpályázat, kulturális program)
Iskolába menő gyerekek napja	Május utolsó péntekje	Érzelmi nevelés, hagyományápolás	Nagyok búcsúja és búcsúztatása műsorral.

4.2. Vers, mese

Feladatunk:

- A gyermek életkorának, nyelvi fejlettségének - melyet meghatároz a család szociokulturális háttere - érdeklődésének megfelelő beszédhelyzetek megteremtése.
- A kiválasztott mesék-versek között szerepeljenek a cigány néphagyományok megismerését, ápolását elősegítő irodalmi alkotások is.
- A családok számára lehetőség biztosítása mese- és verses könyvek kölcsönzésére.

4.3. Énekes játék, gyermektánc

- Heti tevékenységünkbe ágyazva táncfoglalkozást kínálunk fel az érdeklődő gyermekek számára

4.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- A kialakított vizuális műhelyben napirendünkbe illesztve vizuális műhelymunka foglalkozásra nyílik lehetőség.

5.3.1. Napirend

A napirend elvei:

Olyan életmód szervezése, amely adottságainkra, szokásainkra, eddigi értékeinkre építve az egészségnevelés feladatainak megvalósítását segíti.

- Tegye lehetővé a szabad levegőn való hosszabb idejű tartózkodást, mozgást az egészséges szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakoztatását.
- A mindennapi testnevelés mozgás anyagába beépítve, heti egyszer labdás és zenés torna valósul meg.

5.3.2. Hetirend

- A testnevelés foglalkozásokat kötelező jelleggel tervezzük heti két alkalommal:
 - első alkalommal csoportonként a 3-tól 7 éves korosztályig,
 - második alkalommal a tanköteles korosztály számára.

5.6. Az óvoda kapcsolatrendszere

- Intézményünk kölcsönösen jól működő kapcsolatot alakított ki a Kanizsai Dorottya Egészségügyi Tagintézménnyel,
- az érdekvédelmi és civil szervezetekkel, egyesületekkel sokrétű kapcsolatrendszert működtet.

Szervezet neve	Kapcsolattartás formái
Eszterlác Alapítvány	Rendezvények, sportprogramok,
Sréter Ferenc Népfőiskola	Rendezvények, előadások
Baglyasi Óvodásokért Egyesület	Rendezvények, műhelymunka
Civil Kerekasztal	Rendezvények, szakmai napok
CSI-GA-HÁZ Egyesület	Rendezvények, sportprogramok,
Salgótarjáni Hétszínvirág Egyesület	Rendezvények, kirándulások

Salgótarján, 2013. augusztus 22.

.....
Gőz Katalin
Tagóvoda-vezető